

Yhdyskuntatoimen vuoden 2024 käyttötalousarvio ja vuosien 2025-2026 taloussuunnitelma sekä vuosien 2024-2028 investointisuunnitelma

YLKV 26.09.2023 § 89

293/02.02.00.00/2023

Lisätiedot:

yhdyskuntatoimen johtaja Marianna Harju, puh. 050 304 1234
talous- ja hallintoasiantuntija Leena Porvali, puh. 050 382 9233
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Talousarvion ja -suunnitelman laadintaprosessi

Kuntalain mukaan valtuuston tulee vuoden loppuun mennessä hyväksyä kunnan talousarvio seuraavaksi kalenterivuodeksi. Samanaikaisesti valtuusto hyväksyy vähintään kolmea seuraavaa vuotta koskevan suunnittelukauden taloussuunnitelman. Talousarvio on tämän kauden ensimmäinen vuosi. Taloussuunnitelman ja talousarvion valmistelusta vastaa kaupunginhallitus.

Toimialat laativat talousarvion valmistelun yhteydessä henkilöstömitoituksen kehitystä koskevan arvion (henkilöstösuunnitelman) suunnittelukaudelle ml. mahdollisten eläköitymisten vaikutukset mitoitukseen. Henkilöstösuunnitelmaan sisältyvien vakanssien lisäksi yhdyskuntatoimi, muiden toimialojen tavoin, käyttää kesä- ja kausityöntekijöitä sekä tarvittaessa lomasijaisia ja/tai projektityöntekijöitä.

Taloussuunnitelman yhteydessä laaditaan investointiohjelma vuosille 2024–2028. Investointiohjelmaa tullaan tarkastelemaan erikseen. Investointisuunnitelma vahvistuu valtuustokäsittelyn myötä ja siihen perustuva lopullinen työohjelma tuodaan valiokunnalle hyväksyttäväksi vuoden 2024 alussa.

Talousarvion yhteydessä valtuusto hyväksyy myös kaupungin kehittämisstrategian, joka perustuu valtuuston 25.4.2022 hyväksymään Kauniaisten kaupunkistrategiaan vuosille 2023–2030. Vuosittaiset mitattavat tavoitteet asetetaan kunkin vuoden talousarvion hyväksymisen yhteydessä. Toimialat työstävät ja tarkentavat talousarviovuoden tavoitteitaan em. pohjalta. Esitys strategisten tavoitteiden vuodelle 2024 priorisoiduista toimenpiteistä on mukana talousarvion hyväksymiskäsittelyn yhteydessä yhdyskuntavaliokunnan kokouksessa 26.9.2023.

Käyttötalouden osalta on **oheismateriaalina** toimialakohtaiset kehukset. Luvuissa on huomioitu ruoka- ja puhdistuspalveluiden siirtyminen yleishallinnosta yhdyskuntatoimeen.

Kehysvalmistelun lähtökohtana on käytetty vuoden 2023 talousarviota. Toimialat ovat tuoneet esille muutostarpeet verrattuna vuoden 2023 talousarvioon. Kehyksessä on huomioitu tiedossa olevat lisäykset vuoden 2024 kustannuksissa. Yhdyskuntatoimen osalle huomioidut merkittävimmät lisäykset kustannuksissa olivat HSL:n kuntaosuuden kasvu (200 000 euroa) sekä ruoka- ja puhdistuspalveluiden raaka-aineiden sekä puhdistusaineiden hintojen nousu (145 000 euroa).

Tulopuolen suurimpana muutoksina huomioitiin maaomaisuuden myyntien osuus, jonka arvioitiin pienenevän merkittävästi vuoden 2023 talousarvioon nähden

(1 238 375 euroa). Tähän on vaikuttanut se, että kaavahankkeet ovat edenneet hitaasti.

Yhdyskuntavaliokunta käsittelee toimialan talousarviota kokouksissaan 5.9.2023 ja 26.9.2023. Rakennusvaliokunta on käsitellyt ja hyväksynyt oman talousarvioehdotuksensa 30.8.2023, jonka jälkeen em. talousarvio sisällytetään lopullisena koko toimialan valmisteluun. Kaupunginhallitus käsittelee talousarviota lokakuun kokouksissaan ja lopullinen budjetti hyväksytään valtuuston kokouksessa 13.11.2023. Valiokuntakohtainen talousarvion ja taloussuunnitelman valmistelu käsittää käyttötalousarvion vuodelle 2024 sekä henkilöstö- ja investointisuunnitelman vuosille 2024-2026(28). Valtuusto päättää sitovista määrärahoista tulosaluetasolla. Investoidun pääoman koron ja poistojen, sekä sisäisten vyörytysten osuudet tarkentuvat valtuuston budjettikäsittelyyn mennessä.

Valtuuston ohjeistuksen mukaisesti osavuosikatsausten yhteydessä raportoidaan käyttötalousarvion ja investointihankkeiden sekä strategisten tavoitteiden toteutumisesta.

Toiminta, käyttötalous ja investoinnit

Toimialan toiminnalliset tavoitteet, käyttötalousarvio vuodelle 2024 sekä investointisuunnitelma vuosille 2024-2028 on esityslistan **oheismateriaalina**.

Yhdyskuntatoimen tuloarvio tonttimyynnit ja maankäyttösopimuskorvaukset mukaan lukien on 23,619 miljoonaa euroa. Toimintamenojen arvio on 19,496 euroa, jolloin toimintakatteeksi muodostuu 4,122 miljoonaa euroa. KH:n kokouksessaan 31.5.2023 asettama raami toimintakatteelle on 2,993 miljoonaa euroa.

Tuotot

Yhdyskuntatoimen tuloarvio on maankäyttösopimuskorvaukset mukaan lukien 23,619 miljoonaa euroa, kehysraamin ollessa 20,609 miljoonaa euroa (ylitystä 3,010 miljoonaa euroa). Tuottoihin sisältyy edelliseltä vuodelta siirtyneet maankäyttösopimuskorvaukset ja päivitetty muutokset tilavuokrissa sekä ruoka- ja puhdistuspalveluissa. Talousarviovalmistelun aikaisena lisäyksenä on budjetoitu Pohjoisen Heikelitie 12:n myynti. Vuodelle 2024 arvioitujen maankäyttösopimuskorvausten sekä maaomaisuuden luovutusvoittojen yhteistuotto on 2,2 miljoonaa euroa.

Toimialan palvelutaksojen hinnat on tarkistettu vastaamaan palvelujen tuottamisesta aiheutuvia kustannuksia ja taksoja sekä tarpeellisin osin korotettu indeksikorotuksen mukaisesti. Taksat ja maksut hyväksyttiin valiokunnan kokouksessa 5.9.2023 lukuunottamatta kiinteistöjen taksoja, jotka ovat tämän kästellyn **oheismateriaalina**.

Menot

Valiokunnan menoarvio on 19,496 miljoonaa euroa KH:n asettaman menoraamin ollessa 17,782 miljoonaa euroa, ja näin ollen menokehys ylittyisi noin 1,7 milj. eurolla. Ylitykset johtuvat pääosin niiden palvelujen sekä aineiden ja tarvikkeiden kustannustason nousuista, jotka eivät ole olleet tiedossa keväällä kehystä laadittaessa. Alkuperäiseen kehukseen ei myöskään sisällynyt energian hinnan muutostarkastelua ennusteiden ollessa vielä hyvin epävarmat. Tämä osuus on nyt laskettu mukaan energiatoimittajilta saatujen arvioiden mukaisina ja ottaen huomioon kulutusta lisäävät valmistuneet rakennuskohteet (Nuorisotalo, Tammikummun päiväkotit). Helsingin seudun liikenne –kuntayhtymä on päivittänyt

kesän aikana omaa arviotaan Kauniaisten v. 2024 kuntaosuudesta noin 233 000 eurolla korotettuna aiemmin ilmoitettuun nähden, mikä ei sisälly KH:n hyväksymään kehysraamiin. Lisäksi budjettiin on sisällytetty ruoka- ja puhdistuspalvelujen kohonneet kustannukset, joiden osuus ei kokonaisuudessaan sisällynyt alkuperäiseen kehykseen.

Merkittävimmät muutostekijät vrt. KH kehys:

- Pohjoinen Heikelitie 12 myyntituotot lisäyksenä (noin 770 000 euroa)
- Tilakeskuksen ja ruoka- ja puhdistuspalvelujen sisäisten tuottojen kasvu (noin 1,9 milj.euroa)
- Ruoka- ja puhdistuspalvelujen henkilöstökulujen kasvu (yleishallinnolta siirtyvän kulun lisäksi 11 ruoka-apulaista (kustannusvaikutus noin 352 000 euroa)
- Kiinteistöjen ja liikenneväylien ylläpitokulujen kasvu (noin 350 000 euroa)
- HSL kuntaosuuden kasvu (233 000 euroa)
- Energiakustannukset (noin 850 000 euroa)

Palkankorotukset on huomioitu kehysvalmistelussa siten että muutos (+4,73%) vuoden 2023 talousarviosta on lisätty vuoden 2024 palkkakustannusten päälle.

Investointien toteutus on merkittävä osa yhdyskuntatoimen tehtäviä sekä yhdyskuntavaliokunnan päätöksentekoa. Investoinneilla on merkittävä vaikutus myös kaupungin käyttötalouteen ja taloudelliseen tasapainoon. Investointiosassa esitetään taulukkoon kootusti toistaiseksi tiedossa olevat investointihankeesitykset (joille on olemassa KH:n hyväksymät tarveselvitykset tai KV:n hyväksymä suunnittelun / toteutuksen määrärahavaraus) sekä niiden kokonaiskustannusarviot investointiryhmittäin.

Investointiohjelmaan kohdistuu merkittäviä paineita, talonrakennuksen osalta erityisesti kouluverkostoon esitettyjen hankkeiden kautta. Lisäksi energiatehokkuuden edistäminen edellyttää hankkeistusta ja kiinteistöjen kuntoarviot sisältävät suurehkojakin korjaustarpeita. Espoon kaupunkiratahanke on käynnissä, mikä tarkoittaa myös Kauniaisille euromääräisesti suurta infrainvestointia tulevina vuosina.

On selvää, että kaikkia investointiesityksiä ei ole resurssisyistä mahdollista käynnistää toivotussa aikataulussa lähes yhtäaikaisesti. Monet investoinnit edellyttävät myös kaavallista tarkastelua ja kaavamutoksia ennen rakennusprojektien toteutusta. On välttämätöntä priorisoida hankkeiden toteutusjärjestys ja harkita investointien aikataulut realistiselta pohjalta.

Yhdyskuntatoimen johtaja Marianna Harju:

Yhdyskuntavaliokunta hyväksyy yhdyskuntatoimen talousarvion ja -suunnitelman vuosille 2024-2026(28) sekä oikeuttaa toimialajohtajan tekemään siihen mahdollisia myöhemmin esille tulevia teknisluonteisia tarkennuksia. Edelleen valiokunta lähettää talousarvion ja -suunnitelman tiedoksi rahatoimeen sekä KH:lle.

Päätös:

Yhdyskuntavaliokunta hyväksyi yhdyskuntatoimen talousarvion ja -suunnitelman vuosille 2024-2026(28) sekä oikeuttaa toimialajohtajan tekemään siihen mahdollisia myöhemmin esille tulevia teknisluonteisia tarkennuksia. Edelleen valiokunta lähettää talousarvion ja -suunnitelman tiedoksi rahatoimeen sekä

KH:lle. Lisäksi valiokunta hyväksyi tässä yhteydessä kiinteistöjen taksat vuodelle 2024.

Oheismateriaali:

Yhdyskuntavaliokunnan talousarvio sekä taloussuunnitelma vuosille 2024-2026(28)

Kiinteistöjen taksat

Päivitetty investointiesitys

Diaesitys strategisten tavoitteiden kehittämisprojektista (ei julkaista)

TAE 2024 diaesitys valiokunalle, yhteenveto (ei julkaista)

Jakelu:

Kaupunginhallitus